

New Zealand

■ William Morrison ved en gruppe lam, som skal sælges til slagt inden for de næste tre uger. Kun de bedste beholdes til avl i egen besætning og videresalg som avlsdyr.

Fotos:
Niels Damsgaard
Hansen

Hereford og får skæpper bedre end planteavl

Familien Morrison driver et stort landbrug med fokus på at lave gode avlsdyr, der sælges til levebrug over hele New Zealand. Men i indeværende sommer har priserne været vigende og indtjeningen derfor lavere, end hvad godt er.

Niels Damsgaard Hansen

■ Som dansk landmand vil man nærmest blive betegnet som lettere forrykt, hvis man dyrker græs og andre afgrøder til afgræsning med får og kødkvæg på flade marker med god jord. Men det er lige, hvad familien Morrison har gjort siden 1860'erne på Nordøen i New Zealand.

- Vores økonomi i at opdrætte får

og kødkvæg er bedre end i planteavl, konstaterer William Morrison.

Det undrer således i høj grad de 24 danske landmænd, som er på besøg i forbindelse med en studietur til New Zealand arrangeret af Effektivt Landbrug og rejsebureauet Rejsogoplevelse.

Hvorfor det er sådan, prøver vi at få at vide fra den kompetente landmand.

William Morrison har nemlig også tidligere været involveret i den betydningsfulde newzealandske organisation Beef + Lamb New Zealand.

Desuden bruger han en hel del tid på at markedsføre familiens landbrug online for især at sælge avlsdyr af høj kvalitet til bedst mulige priser.

Avlsdyr med varemærker

Familien Morrison har 1.394 hektar i alt, hvoraf de 994 hektar er i bakkerne cirka 10 kilometer væk fra farmen, hvor der er 400 hektar flad, frugtbar jord.

- Vi satser på at lave avlsdyr, der er så gode, at andre landmænd vil købe dem til gode priser, fortæller William Morrison.

Omsat til praksis betyder det også, at der selekteres meget hårdt i både ammekvæg og får.

Som noget helt særligt har familien nemlig også sine egne varemærker, der signalerer de egenskaber, de blandt andet avler efter.

- Vores polled Hereford sælges med varemærket Ezicalve til brug i besætninger med såvel malkekødder som kødkvæg, forklarer han.

Som navnet antyder, handler det om, at kælvningerne er lette, når tyrene er Ezicalve. Det er især, fordi kalvene er mindre end ellers.

Men det handler også om at få dyr med roligt temperament, god tilvækst og højt klassificerede slagtekroppe.

Udnytter krydsningsfrodighed

Avlsfår sælges med varemærket Ezicare.

- Vi avler efter gode egenskaber fremfor race.

- Derfor kører vi rotationskrydsning

Faldende kødpris gør ondt

■ Det seneste år er afregningen af slagtedyr i New Zealand blevet mærkbart forringet.

- Et gennemsnitligt slagtelam med en levende vægt på omkring 36 kg afregnes nu med 140 NZ-dollars, fortæller William Morrison. Det svarer til cirka 610 kroner.

I efteråret (marts-april i New Zealand) 2022 var prisen omkring 165 NZD svarende til cirka 720 kroner. Det lyder måske ikke af vildt meget. Men ganget med 3.000 lam svarer det til cirka 330.000 kroner på et år.

Hereford-slagtedyr med en levende vægt på omkring 520 kg koster i år omkring 1.350 NZD svarende til cirka 5.800 kroner.

- Sidste år var de mindst 100 NZD dyrere, siger han.

Igen er det ikke det helt store beløb, men med mange dyr løber det op.

Global Farming

■ Disse pollede Hereford-kvier skal snart sendes til slagteri, da de ikke lever op til kravene for avlsdyr.

■ Familien Morrisons 900 hektar i bakkerne ser sådan ud.

■ Kålplanter og cikorie bruges til afgræsning.

■ Det er meget brugt at wrappe især lucerne, men også græs til vinterfoder fremfor at lave ensilage i køresiloer.

■ Denne mark med cikorie og hvidkløver er noget beskidt. Den bruges til afgræsning af kreaturer og får. Fårene er allerede i gang i bagerst i marken.

med brug af racerne Texel, Wiltshire og Coopworth, påpeger han. De vigtigste egenskaber, der gås efter, er 1,6 lam pr. moderfår og hurtig vækst af lammene til slagt. Desuden, at lammene ikke får beskidt uld på bagparten, og får, der kun skal klippes en gang årligt. Uld er nemlig nu om stunder mindre værd end omkostningen ved klipningen.

Kombinerer bakket og flad jord

Der skal en temmelig stor mængde foder til for at opnå den ønskede tilvækst i de mange lam og kalve, Morrison Farming får hvert år. - Vi praktiserer derfor en kombination af græsning i bakkerne på Mangara Station og på vores flade jord her på Fern Flats, siger William Morrison. Det betyder også, at dyrene skal flyttes mellem de to steder, som ligger med en afstand på cirka 10 kilometer. Til at samle dyrene bruges hunde og medarbejdere på ATV'ere.

- Vi har omkring 20 hunde, der er helt uundværlige i vores driftsform, konstaterer han.

Meget høje udbytter

Normalt er somrene meget tørre på Sydøen i New Zealand. Men den har været usædvanlig våd i 2022-23. De fleste af os har også hørt om de katastrofale store regnmængder på Nordøen omkring landets største by Auckland i februar måned.

Så galt er det dog ikke gået længere mod syd på Nordøen, hvor Morrison Farming holder til.

- Men vi har fået så meget regn, at vi kan nøjes med græsning af såvel græsblandinger som cikorie, kålplanter og sukkerroer, fortæller William Morrison.

Normalt er det nødvendigt at supplere med ensilage, fordi græsvæksten går helt i stå som følge af tørke i sommermånederne. For vi danskere lyder det forunderligt, at kålplanter meget lig raps, cikorie og sukkerroer afgræsses. Sådan gør vi bare ikke.

- Sagen er, at vi har meget høje udbytter i disse afgrøder, fastslår han. For eksempel nævner han, at der kan hentes op til 30 tons tørstof pr. hektar i sukkerroer, der afgræsses. Tilsvarende opnås høje udbytter i de øvrige nævnte afgrøder.

Bekymret over situationen

William Morrison er en dygtig landmand, der meget bevidst går efter sine og familiens driftsmål. Udefra ser det også ud til, at det lykkes.

Men alligevel er han på erhvervets vegne bekymret for situationen med høj inflation på grund af de velkendte høje priser på energi med mere. - Vores bytteforhold forringes. Og finansieringen er blevet dyrere på grund af højere rente, påpeger han. Det har også betydet, at en hel del landbrug er til salg.

- Jeg håber, at situationen snart ændrer sig til det bedre, afrunder han.

KORT OM MORRISON FARMING

- Familien ejer 1.394 hektar – heraf 400 på farmen Fern Flats og 994 hektar til afgræsning i bakket terræn på Mangara Station
- 3.600 moderfår – har 5.500 får i alt om vinteren. Det er avls- og brugsdyr
- Har varemærket Ezicare, der er krydsningsfår baseret på racerne Texel, Wiltshire og Coopworth
- 450 ammekøer og 950 kvier/tyre – avlsdyr polled Hereford
- Har varemærket Ezicalve, som betyder, at tyrene giver nemmere kælvning både ved brug på malke- og kødkvæg
- Har syv faste medarbejdere udover familien selv

■ Skiltet, man mødes af ved indkørslen til farmen i lavlandet, hvor markerne er flade.